

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi

Ders İzlenesi

Ders Kodu : 181134009
Ders Adı : Tefsir 2 (İkinci Öğretim)
Öğretim Elemanı : Doç. Dr. Ömer MÜFTÜOĞLU
E-Posta : omuftuoglu@ogu.edu.tr, omuftu@gmail.com.
Görüşme Gün ve Saatleri : Çarşamba: 19.00-20.00 ve Perşembe 10.00-12.00
Ofis : İlahiyat Fakültesi 1. Kat 120 numaralı ofis

Ders Hakkında

Dönem : 2024-2025 Bahar
Gün ve Saat : A Şubesi: Çarşamba: 15.00-17.00, B Şubesi: 17.00-19.00
Kredi/AKTS : 2/3
Eğitim Dili : Arapça
Öğretim Türü : Yüz yüze
Derslik : A Şubesi: Derslik 4, B şubesi: Derslik 4.
Ders Türü : Zorunlu

Önkoşul Dersleri

Dersin Amacı

Bu ders öğrencilerin Kur'an Tefsiri örneklerini müfredatta yer alan kısa sureler üzerinden tanımlarını, müfessirlerin Kur'an'ı tefsir etme yöntemlerini öğrenmelerini, işlenen surelerin gelenekte ve günümüzde yorumlanma biçimlerini ve bugüne yönelik mesajlarını kavramalarını amaçlar.

Dersin Öğrenim Çıktıları

	Dersin Öğrenim Çıktıları	Yeterlilik Türü (Bilgi/Beceri/Yetkinlik)	Ölçme Yöntemleri**
1	Bu dersin sonunda öğrenci, tefsir metotları arasında ayetleri her yönüyle inceleme metodunun daha verimli olduğunu kavrar	Bilgi	Sınav
2	Ayetlerin tefsirinde dirayetin yanında rivayetin de ihmal edilmemesi gerektiği sonucuna varır.	Bilgi	Sınav
3	Tefsir ederken özellikle kelimelerin yapısını vet taşımaları muhtemel farklı anlamları tespit eder.	Bilgi	Sınav
4	Ayetlerle direkt ilgisi olmayan yorumlardan uzak durulması gerektiğini örneklerle kavrar.	Bilgi	Sınav
5	Tefsir yönünden incelemeye tabi tutulmadan önce surenin genel konusunu anlar.	Yetkinlik	Sınav
6	Ayetlerden çeşitli hükümler vet prensiplerin çıkarılmasını örnekler üzerinden gözlemler.	Yetkinlik	Sınav

**Sınav, Sözlü Sınav, Ödev, Rapor, Makale İnceleme, Sunum, Proje vb.

Ders Kaynakları

Temel Ders Kitabı: Muhammed Ali es-Sâbûnî, *Safvetü 't-Tefâsîr*, (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3. cilt

Yardımcı Kaynaklar: Sâbûnî, *Safvetü 't-Tefâsîr*, Ter. Sadrettin Gümüş-Nedim Yılmaz, İstanbul: İz Yay. 2003. Elmalılı Hamdi Yazır, *Hak Dini Kuran Dili I-X*, 3. Baskı, Eser Neşriyat ve Dağıtım, İstanbul 1979. 8-9. cilt
Ömer Müftüoğlu-Eyüp Kurt, "Âdiyât Suresini Siyer Rivayetleri Katkısıyla Yeniden Değerlendirme Denemesi", *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 9/1 (Mart 2022), 500-524.

Ders Politikaları

- **Ders Süresi ve İşleyişi:** Ders, toplamda bir buçuk saat sürecektir ve tek blok halinde işlenecek şekilde planlanmıştır.
- **Dijital Araçların Kullanımı:** Ders sırasında cep telefonu, tablet, dizüstü bilgisayar, ses kaydedici, kamera, video kamera vb. kişisel elektronik/dijital cihazlarla dersin herhangi bir bölümünü kaydedemezsiniz.
- **Devam Durumu:** Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği 16. Madde gereği "Öğrenci, teorik ders çalışmalarının %70'ine, laboratuvar ve uygulama çalışmalarının %80'ine devam etmek zorundadır. Öğrencilerin derslere devamları, dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir. İlgili yönetim kurulu ile görevlendirilen öğrenciler, izinli sayılır. Sağlık raporu, derslere devam yükümlülüğünü kaldırmaz." Dersi DZ notu dışında tekrar etmek zorunda olan öğrencilerin devam zorunluluğu bulunmamaktadır.
- **Engelli Öğrenci Desteği:** Sizin için engel oluşturabilecek durumlarla (görme, işitme vb.) ilgili olarak doğrudan benimle iletişime geçebilirsiniz. Bunun yanı sıra, engelli öğrencilerimizin karşılaşacağı zorlukları en aza indirmek ve engelleri ortadan kaldırmak amacıyla bir Engelli Öğrenci Birimi bulunmaktadır. Durumunuzla ilgili olarak bu birimle iletişim kurmalısınız. Birimin web sayfasına erişmek için [tıklayın](#).
- **Sözlü ve Yazılı İletişim Etiği:** Sınıf tartışmaları sırasında birbirinize saygı göstererek ve nefret söylemi kullanmadan yorumlar yapabilirsiniz. Yazılı iletişimde de bu kurallara uymanız, kopya çekme ve intihal konusunda son derece hassas olmanız gerekmektedir. Sunumlarınızda veya yazılı ödevlerinizde herhangi bir kaynağı kullanırken yazarları ve web materyallerini referans göstermeyi unutmayın.
- **Grup Çalışmaları ve Ekibin Çalışması Etiği:** Grup çalışmaları sırasında tüm öğrencilerin eşit katılım göstermesi ve iş birliği içinde çalışması beklenmektedir. Grup içinde herhangi bir anlaşmazlık yaşanması durumunda, bu anlaşmazlık öncelikle grup üyeleri arasında çözülmeye çalışılmalıdır. Eğer sorun çözülemiyorsa, durum derhal öğretim elemanına bildirilmelidir. Anlaşmazlıkların çözülmemesi ve grup çalışmasının sekteye uğraması durumunda, tüm grup üyelerinin notlarında belirli bir oranda kesinti yapılabilir. Bu tür durumlar, grup üyelerinin sorumluluk paylaşımı ve iş birliği becerileri doğrultusunda değerlendirilecektir.
- **Ödev Teslimi:** Özellikle vize sonrası ek puan talebinde bulunan öğrenciler için ekstra ödev seçenekleri şayet öğretim elemanı tarafından sunulursa, onun tarafından belirlenecek bir konu çerçevesinde hazırlanmalıdır. Böyle bir seçenek sunulma zorunluluğu yoktur.

Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Konu Başlığı	İlgili Kaynaklar	Öğrenci İş Yüğü
03-07 Şubat	Dersin içeriği ve işlenişi hakkında genel bilgilendirme. Kur'an-ı Kerim'in mahiyeti, muhtevası ve üslubu.	Tahsin Görgün, "Kur'an (IV.Mahiyeti)" TDV İslam Ansiklopedisi, (Ankara: 2002), 26/388-389. Mustafa Çağrıcı, "Kur'an (V.Muhtevası)" TDV İslam Ansiklopedisi, (Ankara: 2002), 26/390-393.	İlgili kaynakta yazılı olan ansiklopedi maddeleri okunmalıdır.
10-14 Şubat	Duhâ suresi 1-3. ayetler	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/571-574. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 27. Bölüm Duhâ Suresinin Tefsiri	Duhâ suresi öncesinde yaşanan fetret-i vahiy olayı ve ilk üç ayetin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir.
17-21 Şubat	Duhâ suresi 4-11. ayetler	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/571-574. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 28. Bölüm Duha Suresinin Tefsiri	Duhâ suresinin 4-11. ayetlerinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 28. Bölüm video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir.
24-28 Şubat	İnşirâh suresi Asr suresi	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/574-576 ve 3/600-601. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 26. Bölüm İnşirah Suresinin Tefsiri 14. Bölüm Asr Suresinin Tefsiri	İnşirâh ve Asr surelerinin tefsirleri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 26. Ve 14. Bölüm video kayıtları notlar alınarak dinlenmelidir.
03-07 Mart	Âdiyât suresi	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/592-594. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 17. Bölüm Âdiyât Suresinin Tefsiri. Ömer Müftüoğlu-Eyüp Kurt, "Âdiyât Suresini Siyer Rivayetleri Katkısıyla Yeniden Değerlendirme Denemesi", <i>Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi</i> , 9/1 (Mart 2022), 500-524.	Âdiyât suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den ve Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 17. Bölüm video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir. Aynı şekilde adı geçen makale incelenmeli ve gerekli notlar alınarak değerlendirilmelidir.
10-14 Mart	Tîn suresi	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/577-580. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 25. Bölüm Tîn Suresinin Tefsiri	Tîn suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 25. Bölüm video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir.
17-21 Mart	Kadr suresi	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/584-585. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 21. Bölüm Kadr Suresinin Tefsiri	Kadr suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 21. Bölüm video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir.
24-28 Mart	Arasnav Haftası		
31 Mart-04 Nisan	Alak Suresi 1-5. Ayetler	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/580-582. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 22. Bölüm Alak Suresinin Tefsiri 1/3.	Alak suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 22. Bölüm video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir.
07-11 Nisan	Alak suresi 6-19. Ayetler	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/583-584. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 23. Ve 24.	Alak suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 23. Ve 24. Bölüm video

		Bölüm Alak Suresinin Tefsiri 2/2 ve 2/3	kayıtları notlar alınarak dinlenmelidir.
14-18 Nisan	Beyyine suresi	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/586-589. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 19. Ve 20. Bölüm Beyyine Suresinin Tefsiri	Beyyine suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 19. Ve 20. Bölüm video kayıtları notlar alınarak dinlenmelidir.
21-25 Nisan	Zilzâl suresi	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/590-592. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 18. Bölüm Zilzâl Suresinin Tefsiri	Zilzâl suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 18. Bölüm video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir.
28 Nisan-02 Mayıs	Kâria suresi	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/594-597. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 16. Bölüm Kâria Suresinin Tefsiri	Kâria suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 16. Bölüm video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir.
05-09 Mayıs	Tekâsur suresi	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/597-600. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 15. Bölüm Tekâsur Suresinin Tefsiri	Tekâsur suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 15. Bölüm video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir.
12-16 Mayıs	Humeze suresi	Muhammed Ali es-Sâbûnî, <i>Safvetu't-Tefâsîr</i> , (Beyrut: Dâru'l-Kur'âni'l-Kerîm 1981/1402), 3/590-592. Necdet Çağıl ile Kur'an Sohbetleri 13. Bölüm Humeze Suresinin Tefsiri	Humeze suresinin tefsiri hem Sâbûnî'den hem de Elmalılı'dan okunmalı, İlgili kaynaklarda ismi verilen 13. Bölüm video kaydı notlar alınarak dinlenmelidir.
20-30 Mayıs	Final Haftası		

Ders Değerlendirme

Değerlendirme Türü	Açıklama	%
Ara Sınav	Ara sınav ilk yedi haftada işlenen konuları kapsayacaktır. Sınavda toplam 40 civarında soru sorulacak ve yaklaşık 50 dakika süre verilecektir. Sorular çoktan seçmeli test formatında olacaktır. Bu nedenle, özellikle derste özellikle üzerinde durulan hususlara ve önerilen kaynaklardaki bilgilere dikkat etmeniz, bilgi eksikliği olmadan sınava girmeniz önerilir.	40
Final	Final sınavı dönemde işlenen bütün konuları ama özellikle ara sınav sonrasında final haftasına kadar işlenen konuları kapsayacak biçimde yapılacaktır. Sınavda 40 civarında soru olacak ve yaklaşık 50 dakika süre verilecektir. Sınav çoktan seçmeli test tarzında olacaktır. Final sınavı için özellikle ara sınav sonrasındaki konuları çok iyi bilmeniz ve yardımcı kaynakları iyi çalışmanız önerilir.	60
Bütünleme	Bütünleme sınavı final sınavının yerine geçecek mahiyette olup aynı şekilde 40 civarında soru sorularak ve çoktan seçmeli test şeklinde yapılacaktır.	
Toplam		100
Harf Notu	AA: 80 / BA: 75 / BB: 70 / CB: 65 / CC: 60 / DC: 55 / DD: 50	

AKTS - İş Yüğü Tablosu

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi (Sınav Haftası Dahil Haftalık Toplam Ders Saati)	14	2	28
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Tekrar, Pekiştirme, Ön Çalışma vb.)	14	2	28
Ödev			
Kısa Sınav			
Kısa Sınav Hazırlık			
Sözlü Sınav			
Sözlü Sınav Hazırlık			
Rapor (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Proje (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Sunum (Hazırlık Süresi Dahil)			
Ara Sınav	1	1	1
Ara Sınav Hazırlık	1	14	14
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı Hazırlık	1	18	18
		Toplam İş Yüğü	90
		Toplam İş Yüğü / 30	3,00
		Dersin AKTS Kredisi	3